

vývoj k tomu, že odštěpné závody rozvětvených podniků, třebaže nauka odštěpným závodům samostatnou právní osobnost odepírá, zcela samostatně dojednávají smlouvy, nabývají práv a přejímají a plní závazky, stávají se dlužníky a věřiteli a se takto vyvinuly v samostatnou hospodářskou jednotku na hlavním závodě úplně nezávislou. Nelze si myslet, že by si zákonodárce, upravuje právní poměry mezi věřiteli a dlužníky v tuzemsku a v cizozemsku, tento zvláštní druh dlužníků a věřitelů nebyl uvědomil nebo jej chtěl úmyslně z úpravy vyloučiti. Neodporuje proto zákonu čís. 207/22, když pojem samostatné hospodářské jednotky výslovně pojat i do prováděcího nařízení čís. 265/22 a se k němu přihlíží jak v něm, tak i v nařízeních čís. 236/23 a 274/24. Dovolací rekurs je na omylu, míně, že posléz naznačená nařízení onoho pojmu vůbec neznají. Mluvit výslovně o »pohledávkách a dlužích filiálek bank, úvěrních ústavu« atd. a mohou rozumně tak činiti jen tehdy, když jim přiznávají vlastnost samostatné hospodářské jednotky. Pokud se žalovaná strana konečně snaží svůj názor, že zažalovaný dluh není dluhem žalované firmy jako samostatné hospodářské jednotky, opřítí o rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, podle kterých válečné půjčky nelze míti za část provozovacího kapitálu podniku, jehož předmětem není obchodování cennými papíry, nemůže se setkati s úspěchem, neboť nejde o to, zda válečná půjčka může či nemůže býti provozovacím kapitálem žalovaného podniku, nýbrž jde o to, zda dluh, který vznikl tím, že žalovaný podnik válečnou půjčku upsal na úvěr, je jeho dluhem či není. Na otázku tu jest odpověděti kladně, jelikož je pro ni úplně lhostejno, ke kterému účelu neb pro koho žalovaná firma válečnou půjčku na úvěr upsala, jen když je jisto, že ji upsala ona. Podle toho, co takto doličeno, není žalovaná firma stranou, mající bydliště (sídlo) v cizozemsku a není tudíž jí tvrzený důvod pro přerušeni sporu opodstatněn.

Čís. 5422.

Státní zaměstnanec, konající službu u telefonního úřadu a ji nepřerušivší, nestává se soukromou osobou a není sprostěn povinností mlčenlivosti (§ 321 čís. 3 c. ř. s.) pouze na základě toho, že se abonent s ním zná a ho požádá, by hovorů věnoval pozornost.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, Rv II 448/25.)

Žaloba o zaplacení kupní ceny byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolací soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Neúplnost řízení spatřuje odvolání v tom, že prvním soudem nebylo vyhověno druhému návrhu žalovaného na výslech svědka Rudolfa P-a, poštovního zřízence. Při výslechu svědka nešlo prý o úřední, nýbrž toliko o soukromou záležitost, ježto žalovaný svědka jako známého prosil, by věnoval pozornost tomu, co se bude mezi stranami telefonicky mluvíti, neboť již tehdy očekával, že z poslední dodávky vznikne spor, takže svědek dozvěděl se o okolnostech, o nichž má vypovídati, na popud žalovaného a nikoliv na základě vlastního postřehu ve vlastnosti službu vykonávajícího úředníka. Výtka není zákonem a sta-

vem věci odůvodněna. Svědek Rudolf P. odepřel jako poštovní zřízenec výpověď s odvoláním se na § 321 čís. 3 c. ř. s. a tvrdil, že byl tehdy v úřadě a povinnosti mlčenlivosti nebyl platně sprostěn. Dožádaný soudce shledal odepření výpovědi důvodným, když poštovní úřad také potvrdil, že svědek nebyl sprostěn povinnosti úřední mlčenlivosti. Nevyhověl-li první soud návrhu žalovaného na opětné slyšení svědka Rudolfa P-a, nelze tvrditi, že postup jeho neodpovídal zákonu. Návrhu takovému lze podle §u 344 c. ř. s. vyhověti jen tehdy, má-li procesní soud za to, že odepření svědeckví, jež bylo soudcem dožádaným uznáno za oprávněné, je nepřipustno. Tomu však v tomto případě tak není. Dle výpovědi svědka Rudolfa P-a jest míti za prokázáno, že svědek ten byl tehdy, když se konal telefonický hovor mezi stranami, ve výkonu svého úřadu. Ježto použití důvodů, které svědka opravňují k tomu, by odepřel svědeckví, jest dáno na jeho vůli a v tomto případě složením svědeckví byl by svědek porušil povinnost mlčenlivosti jemu uloženou a státem uznanou, jak z potvrzení poštovního úřadu vidno, bylo úplně přípustným, když dožádaný soudce shledal odepření odůvodněným. Není řízení kusým proto, že první soud návrhu žalovaného na opětné slyšení svědka P-a nevyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel především obírá se tím, že svědek P. neměl prý důvodů k tomu, aby, odvolávaje se na povinnost úřední mlčenlivosti, odepřel po rozumu §u 321 čís. 3 c. ř. s. svědeckví, a spatřuje vadnost řízení dle §u 503 čís. 2 c. ř. s. v tom, že také odvolací soud uznal toto odepření svědeckvé výpovědi přípustným. Avšak odvolací soud v napadeném rozsudku výstižně dovodil správnost svého postupu, a stačí dovolatele odkázati na důvody napadeného rozsudku, a jen vzhledem k vývodům dovolacím se podotýká, že státní úředník nebo zřízenec, u telefonního úřadu právě službu konající a ji nepřerušivší, nestává se soukromou osobou a není sprostěn povinností úřední mlčenlivosti prostě proto, že abonent se s ním zná a ho požádá, by hovorů věnoval pozornost. Není tedy dovolací důvod §u 503 čís. 2 c. ř. s. opodstatněn.

Čís. 5423.

Nelze mimo případy, v zákoně uvedené, knihovně poznamenati obmezení, zakládající se na obligačním závazku (na př. závazek, že vlastník nemovitosti za sebe a své právní nástupce se vzdává námitek proti případnému rozšíření vodního práva).

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1925, R I 847/25.)

Městská obec P. navrhla, by byla povolena na mlýnské usedlosti čp. 10 při vlastnickém právu Rudolfa B-a knihovní poznámka, že Rudolf B. za sebe a své právní nástupce ve vlastnictví vodního oprávnění,